

صافحیان، محمد

۱۲۵. رؤیة الله تعالى في الكلام الاسلامی

استاد راهنما: علی ربانی گلپایگانی، سطح ۴، سال دفاع: ۱۳۷۹، زبان: عربی،
۱۹۴ صفحه

کلیدواژه: رؤیت خدا، متکلمان اسلامی، اهل بیت(ع)، فرقه‌های کلامی

چکیده: تحقیقی است پیرامون «رؤیت پروردگار» از منظر علم کلام و متکلمان اسلامی. رساله حاضر در ضمن هشت فصل پس از تبیین موضوع بحث در مسأله رؤیت از رؤیت با دیده و چشم و رؤیت با قلب و دل و نیز دیدن در دنیا یا آخرت سخن می‌گوید و به سیر تاریخی آن از عهد قدیم و از دوران یهود و درخواست بنی‌اسرائیل از موسی(ع) برای رؤیت پروردگار سخن می‌گوید، سپس به طرح مسأله در نزد متکلمان و اهل حدیث اشاره می‌نماید و ضمن بررسی موضع اهل بیت(ع) در مقابل فرقه‌های اهل سنت، خصوصاً اشاعره، به دلایل این فرقه‌ها در امکان رؤیت و یا استحاله آن از نظر عقل و نقل می‌پردازد. نویسنده آیات قرآن در این زمینه را متشابه می‌داند، از این رو هر فرقه در اثبات دیدگاه‌های خود به آیات خاصی استناد نموده و روایات را نیز مختلف و احیاناً متناقض می‌داند.

وی در پایان به دیدگاه اهل بیت(ع) در این مسأله می‌پردازد و ضمن بررسی روایات منقول از آنان هرگونه رؤیت با چشم چه در دنیا و چه در آخرت را ممتنع و آن را مستلزم داشتن جهت، مکان و کیفر برای خدا می‌داند، ولی رؤیت قلبی و مشاهده نعمت‌های الهی را ممکن می‌شمرد که در این مسأله تفاوتی بین دنیا و آخرت نیست.